

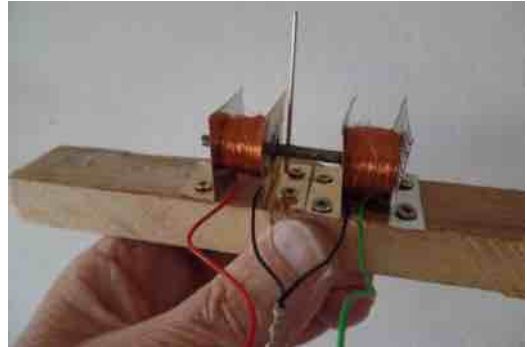
De man die niet kwam

door Hans van de Ven

Mijn oom Herman was gek op treinen. Een hele zolder vol Fleischmann, met eindeloze rijmogelijkheden. Voor mijn gevoel is flexrails iets van de laatste jaren, maar oom Herman had ze zo'n 60 jaar geleden al! Die wonderlijke wereld was toentertijd bereikbaar met een vlizotrap, de toegang tot een enorme rangeerheuvel, maar al snel maakte die plaats voor een fraai berglandschap. In die tijd was hij ook al betrokken bij het realiseren van koppelbare modules en -nog ongelooflijker- maakte hij zijn eigen locomotieven! Als Rotterdammer had hij ook een zelfgebouwde, echt werkende containerterminal op zijn baan. Zelf had ik een Trix Express startsetje met twee handwissels. Op een dag liet hij me zien hoe hij elektrische aandrijving voor zijn wissels in elkaar knutselde. Met hulp van mijn vader maakte ik dat óók! Dat was mijn eerste ervaring met spoeldraad. Jammer dat we alleen een oude eikenhouten en dus keiharde stoelpoot ter beschikking hadden. Geen idee hoe we daar de zelfgesoldeerde spoelen (met

een handschroevendraaier!) in vastgeschroefd kregen, maar het werkte wel! En dat terwijl het perfect uitlijnen van de twee spoelen van cruciaal belang is voor een soepel functioneren! Zeker toen mijn oom de as aan beide kanten verlengde met een ventielslangetje en een dun spijkertje voor extra schakelcontacten. Voor de grap heb ik de constructie weer eens gemaakt. Wat een joekel hè? Ook schakelen deed oom Herman trouwens op zijn eigen wijze: niet met drukknopjes uit de winkel, maar met stukjes veer uit een oude wekker, die contact maakten als op een stukje spijker werd geduwd. Ik heb die werkwijze nog lang gebruikt!

Het gelijkstroomteam van de MVA inventariseerde de wensen met het oog op het modelspoorweekend 2016. Ik kreeg toestemming voor de aanschaf van "man met putdeksel" (Faller 180600). Ik zag het helemaal voor me dat kinderen op een knop drukten en het putdeksel omhoog kwam. Thuis prepareerde ik het eenvoudige bouw pakketje: de rioolwerker kreeg een ongewassen huidskleur en een tuinbroek over een blauw t-shirt. O ja, en natuurlijk een veiligheidshelm. Montageaanwijzingen leverde Faller niet mee, maar op internet vond ik een tip om de aandrijving op een plankje te monteren en dit geheel onder de baan te bevestigen. Dat werkte totaal niet, maar met hulp van houtboortjes 25 en 32 mm bleek het een fluitje van een cent. Op de volgende clubavond raakte de ombouw van de aandrijfspoel los. Een noodconstructie leverde op de zaterdag van het modelspoorweekend slechts matig resultaat op en aan het eind van de dag nam ik de man weer mee naar huis. Weer wat pielen en ... toen brak een draad af. Het bleek -natuurlijk- het begin van de spoel te zijn. Een paar slagen losmaken was dus geen optie: de héle spoel moest afgewikkeld worden. Ik schakelde mijn vrouw in om de naaimachine het spoelwerk te laten doen. De Husqvarna snorde er lustig op los. Helaas, na een voortvarende start constateerden we dat de draad bij lange na niet op het naaimachinespoeltje paste. Dan de rest maar kringelend en kronkelend over de zolder uitgerold. De rioolwerker zou tijdens ons modelspoorweekend verstek moeten laten gaan. Ziekteverlof.

Pas op zondagavond vond ik tijd voor het opwindende deel van de operatie. Een tie rib zette mijn boormachine (met sjoband vastgezet op een stoel) op de laagste snelheid in beweging. Een geïmproviseerde voetpedaal zorgde er voor dat ik met twee handen de draad kon geleiden. Dit moesten ze bij Faller eens zien: supervlot werd de spoel weer dikker en dikker. Nou ja, op dat stuk na waar de nodige kinken in zaten; dat kostte me meer dan een uur om het uit de knoop te halen. De rest was een peulenschil. Toen ik met een grote grijns constateerde dat de rioolwerker weer aan het werk kon, maakte ik met een paar drupjes secondelijm de boel definitief vast. Voor het laatste herstel en zorgvuldig vervoer naar de club legde ik hem in een lekker bedje, met infuus via de kabel.

onderzijde oud schakelbord: wekkerveren

spoeltje op de vastgesjorde boormachine

voetpedaal

oei, een tikje in de war geraakt...

op de uitslaapkamer

druk op de knop!

Oom Herman zou trots op me zijn. Jammer dat hij ons modelspoorweekend niet kon bezoeken. Hij overleed in 2006, bijna 84 jaar jong. Maar je begrijpt: het spoorvirus heeft ie uitstekend op me overgebracht, inclusief de zorg voor elektromagnetische spoeltjes.